ZAMAN
11 HAZİRAN 2005 CUMARTESİ SAYI: 131 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR www.zaman.com.tr/ailem

ailem

KUR'AN
BİZE YAZILMIŞ BİR MEKTUPTUR

3. Bölüm — Uzatma Harfleri / YE — 1. Ders

Ye (ى): Kendisi harekesiz, bir önceki harf esre harekeli ise, onu elif diyecek kadar uzatır. Harf ince ise i, kalın ise ı sesiyle uzatır.

قِ ى لَ	غِ ى ضَ	اَ فِ ى
قِيلَ	غِيضَ	اَفِي
Kîle	Gîda	Efî
وَاَخِي	نُقِيمُ	اُحِيطَ
Veehî	Nükîmü	Ühîta
اُمِيتُ	زِينَةِ	نُهِيتُ
Ümîtü	Zîneti	Nühîtü

1a.	وَفِي	1b.	دِينَ	1c.	ذِي
2a.	اُرِيدَ	2b.	اُصِيبُ	2c.	فِينَا
3a.	غَضَبِي	3b.	تَحِيدُ	3c.	يُرِيدُ
4a.	شَدِيدُ	4b.	سَبِيلُ	4c.	تَشِيعَ
5a.	يُضِيعُ	5b.	تَفِيءَ	5c.	يُضِيءُ
6a.	يُنِيبُ	6b.	نُوحِيهَا	6c.	اُوذِينَا

3. Bölüm Uzatma Harfleri / SONDA VÂV 1. Ders

Kelime sonundaki harekesiz VÂV, ötreli harfi bazen tek başına uzatır. Bunun örneği çok azdır. (ذُو Zû) gibi.

Çoğu kez de yanına ELİF'i alarak uzatır. Uzatma miktarı değişmez, yine bir elif diyecek kadardır.

أُ مِ رُ و ا	نَ قَ مُ و ا	رُ زِ قُ و ا
أُمِرُوا	نَقَمُوا	رُزِقُوا
Ümirû	Nekamû	Ruzikû
كَذَّبُوا	وَأْتُوا	لِيَعْبُدُوا
Kezzebû	Ve'tû	Liya'büdû
يَتُوبُوا	اَلْقُوا	يَتْلُوا
Yetûbû	Elkû	Yetlû

Çeker / Üstün

Üstün ve esre harekeleri bazen dik olarak yazılır ve bu durumda, harfi uzatarak okuturlar.

Üstün Çeker (ـٰ), dik yazılan üstün harekeye verilen addır.

Uzatma harfi olsun veya olmasın, üstünde bulunduğu harfin uzatılacağını gösterir.

Uzatma harfinin, elif, vâv veya ye olması fark etmez. Her üç durumda da üstünde bulunduğu harfe, e veya a sesi vererek onu uzatır.

مُوسٰى	اَلصَّلٰوةَ	إِلٰهِ
Mûsê	Essalête	İlêhi

Çeker / Esre

Esre Çeker (ـٖ), dik yazılan esre harekeye verilen addır.

Uzatma harfi olsun veya olmasın, altına yazıldığı harfe ı veya i sesi vererek onu uzun okutur.

إِيلَافِهِمْ	أَبٖى	بِهٖ
İlêfihim	Ebî	Bihî

3. Bölüm — Karma Okuma — 1. Ders

1a.	أَعُوذُ	1b.	أَطْعَمَهُمْ	1c.	أَصَابِعَهُمْ	1d.	أَسْأَلُكُمْ
2a.	أَيَحْسَبُ	2b.	اِنْطَلِقُوا	2c.	أَنْذَرْنَاكُمْ	2d.	أُمَّهَاتِكُمْ
3a.	تَرْمِيهِمْ	3b.	تَأْمُرُونَ	3c.	بِالْغَدْوَةِ	3d.	أَيْمَانُكُمْ
4a.	تَشَقَّقُ	4b.	تَشَاؤُنَ	4c.	تَسْتَكْثِرُ	4d.	تَسْتَطِيعُونَ
5a.	حَسِبْتَهُمْ	5b.	جِيدِهَا	5c.	ثِيَابَهُنَّ	5d.	ثِيَابَكُمْ
6a.	شَانِئَكَ	6b.	سَاهُونَ	6c.	دِينُكُمْ	6d.	خَطِيئَتِي
7a.	صَدِيقِكُمْ	7b.	صُدُورِ	7c.	صَبَرْنَا	7d.	شَفَاعَةٌ
8a.	فَأَحْيَاكُمْ	8b.	فَأَتْبَعُوهُمْ	8c.	طُمِسَتْ	8d.	ضُحَيهَا
9a.	قُطُوفُهَا	9b.	قَادِرِينَ	9c.	فَطَهِّرْ	9d.	فَسَلِّمُوا
10a.	مُجْتَمِعُونَ	10b.	لَتَتَّخِذَنَّ	10c.	لَمَرْدُودُونَ	10d.	لَعَلَّكُمْ
11a.	وَأَسْقَيْنَاكُمْ	11b.	وَأَزْلَفْنَا	11c.	وَأَرْجُلَكُمْ	11d.	مُعْرِضِينَ
12a.	وَتَذَرُونَ	12b.	وَأَوْرَثْنَاهَا	12c.	وَأَلْحِقْنِي	12d.	وَأَغْطَشَ
13a.	وَيُلَقَّوْنَ	13b.	وَلْيَتَلَطَّفْ	13c.	وَذُلِّلَتْ	13d.	وَثِيَابَكَ
14a.	يَسْأَلُونَكَ	14b.	يَحُضُّ	14c.	يُتْرَكَ	14d.	يَأْتُونَكَ
15a.	يُوَسْوِسُ	15b.	يُكَذِّبُ	15c.	يَسْمَعُونَكُمْ	15d.	يَسْتَأْذِنُونَكَ

3. Bölüm Okunuş Anahtarı

3. Bölüm, Cezimli Okuma, 1. Ders:

1a. Fecsri	1b. Lehalku	1c. Hasibte
2a. Etee'alü	2b. Seyee'alü	2c. Eyahsebü
3a. Eyatme'u	3b. Veekseru	3c. Seya'lemü
4a. Veteşhedü	4b. Veeederu	4c. Lena'lemü

3. Bölüm, Şeddeli Okuma 1. Ders:

1a. Hünne	1b. Enne	1c. Külle
2a. Likülli	2b. Mekkete	2c. Fevele
3a. Tesürru	3b. Lihubbi	3c. Feeyyü
4a. Yahtessu	4b. Tekaddeme	4c. Teyessera
5a. Tükellefu	5b. Vezeyyene	5c. Teşekkaku

3. Bölüm, Uzatma Harfleri / ELİF, 1. Ders:

1a. De'â	1b. Tilê	1c. Mâ
2a. Nêra	2b. Dêru	2c. Bihê
3a. Hêdiye	3b. Sêlisü	3c. Hêümü
4a. Nêkate	4b. Tekêdü	4c. 'Âhede

3. Bölüm, Uzatma Harfleri / VÂV, 1. Ders:

1a. Tekûnü	1b. Tekûmü	1c. Tecû'a
2a. Kêlihûne	2b. Semûde	2c. Rasûle
3a. Yebûru	3b. Temûru	3c. Vedûne
4a. Yekûne	4b. Nehûdu	4c. Gâlibûne
5a. Zâlimûne	5b. Kêrihûne	5c. Kâdirûne
6a. Ye'ûka	6b. Yehûlü	6c. Yetûbe

3. Bölüm, Uzatma Harfleri / YE, 1. Ders:

1a. Vefî	1b. Dîne	1c. Zî
2a. Üride	2b. Üsibü	2c. Fînê
3a. Gadabi	3b. Tehidu	3c. Yüridü
4a. Şedidü	4b. Sebilü	4c. Teşî'a
5a. Yüdî'u	5b. Tefîe	5c. Yüdîü
6a. Yünibü	6b. Nühîhê	6c. Üzînê

3. Bölüm, Karma Okuma, 1. Ders:

1a. E'fizü	1b. Et'amehüm	1c. Esâbi'ahüm	1d. Es'elüküm
2a. Eyahsebü	2b. İntalikû	2c. Enzernêküm	2d. Ümmehêtiküm
3a. Temnîhim	3b. Te'mürîne	3c. Bilğadêti	3d. Eymêniküm
4a. Teşekkaku	4b. Teşcûne	4c. Testeksiru	4d. Testefi'ûne
5a. Hasibtehüm	5b. Cîdihê	5c. Siyêbehünne	5d. Siyêbeküm
6a. Şênieke	6b. Sêhîne	6c. Dîniküm	6d. Hafîetî
7a. Sadikıküm	7b. Sudûri	7c. Sahernê	7d. Şelê'atü
8a. Feahyêküm	8b. Feethe'ûhüm	8c. Tumiset	8d. Duhâhê
9a. Kutûfühê	9b. Kâdirîne	9c. Fetahhir	9d. Fesellimû
10a. Mücteni'ûne	10b. Lenettehuzenne	10c. Lemerdûdûne	10d. Le'alleküm
11a. Veeskaynêküm	11b. Veezlefnê	11c. Veercûleküm	11d. Mu'ridîne
12a. Vetezerûne	12b. Veevrasnêhê	12c. Veellukni	12d. Veağtaşe
13a. Veyülakkavne	13b. Velyeteleltaf	13c. Vezüllilet	13d. Vesiyêbeke
14a. Yes'elûneke	14b. Yehuddu	14c. Yütrake	14d. Ye'tûneke
15a. Yüvesvisü	15b. Yükezzibü	15c. Yesme'ûneküm	15d. Yeste'zinûneke

4. Bölüm — Tenvinler / İki Üstün — 1. Ders

Tenvin: Bir harfe, aynı hareke, iki kere konursa **tenvin** adını alır ve harfin sonunda **nûn** (نْ) varmış gibi okutur. Üç çeşit tenvin vardır:

1. İki Üstün (ـً): Sol taraftan aşağı doğru eğik, üst üste konmuş, küçük çift çizgidir ve harfin üstüne konur. İnce harflere **en**, kalın harflere ise **an** sesi verir. **iki üstün** alan harfin soluna, genellikle **elif** harfi de yazılır.

Geçişte okunmayan bu **elif**, duruşta uzatma harfi görevi yapar. **İki üstün** deki **nûn** sesi kalkar ve harf, üstün yönünde bir kere **elif** diyecek kadar uzatılır.

Okunuşu	İki Üstünlü Harf	Okunuşu	İki Üstünlü Harf	Okunuşu	İki Üstünlü Harf	Okunuşu	İki Üstünlü Harf
Ken	كًا	Dan	ضًا	Den	دًا	En	أً ءً
Len	لاً	Tan	طًا	Zen	ذًا	Ben	بًا
Men	مًا	Zan	ظًا	Ran	رًا	Ten	تًا
Nen	نًا	'An	عًا	Zen	زًا	Sen	ثًا
Ven	وًا	Ğan	غًا	Sen	سًا	Cen	جًا
Hen	هًا	Fen	فًا	Şen	شًا	Han	حًا
Yen	يًا	Kan	قًا	San	صًا	Han	خًا

إِذًّا	أَيًّا	حَقًّا	ظِلًّا
İdden	Eyyen	Hakkan	Zıllen

1a. خَالِصًا	1b. رَجًّا	1c. صَبًّا	1d. طُولًا
2a. مَآبًا	2b. حَرًّا	2c. دَعًّا	2d. مَنًّا

İki Üstün Okunuş Anahtarı

1a. Hâlisan	1b. Raccen	1c. Sabben	1d. Tûlen
2a. Meâben	2b. Harran	2c. De'an	2d. Mennen

4. Bölüm — Tenvinler / İki Esre — 1. Ders

2. İki Esre (ٍ): Sol taraftan aşağı doğru eğik, üst üste konmuş, küçük çift çizgidir ve harfin altına konur. İnce harflere in, kalın harflere ise ın sesi verir.

Okunuşu	İki Esreli Harf	Okunuşu	İki Esreli Harf	Okunuşu	İki Esreli Harf	Okunuşu	İki Esreli Harf
Kin	كٍ	Dın	ضٍ	Din	دٍ	İn	اٍ ءٍ
Lin	لٍ	Tın	طٍ	Zin	ذٍ	Bin	بٍ
Min	مٍ	Zın	ظٍ	Rin	رٍ	Tin	تٍ
Nin	نٍ	'In	عٍ	Zin	زٍ	Sin	ثٍ
Vin	وٍ	Ğın	غٍ	Sin	سٍ	Cin	جٍ
Hin	ـهٍ هٍ	Fin	فٍ	Şin	شٍ	Hın	حٍ
Yin	يٍ	Kın	قٍ	Sın	صٍ	Hın	خٍ

ناجٍ	هُونٍ	مَآبٍ	كُلٍّ
Nâcin	Hûnin	Meâbin	Küllin

1a. أُنَاسٍ	1b. بِبَعِيدٍ	1c. بِتَحِيَّةٍ	1d. بِحَفِيظٍ
2a. وَعُيُونٍ	2b. وَقُدُورٍ	2c. وَنُفُورٍ	2d. ظُلُمَاتٍ
3a. مُطَاعٍ	3b. مُلَاقٍ	3c. وَزُرُوعٍ	3d. وَكُنُوزٍ

İki Esre Okunuş Anahtarı

1a. Ünâsin	1b. Bibe'îdin	1c. Bitahiyyetin	1d. Bihafîzın
2a. Ve'uyûnin	2b. Vekudûrin	2c. Venüfûrin	2d. Zulümâtin
3a. Mutâ'ın	3b. Mülâkın	3c. Vezürû'ın	3d. Vekünûzin

4. Bölüm — Tenvinler / İki Ötre — 1. Ders

3. İki ötre (ـٌ): Harfin üstüne konur. İnce harflere **ün**, kalın harflere ise **un** sesi verir. İki ötre şu şekillerde yazılabilir: (ٌ), (ٌ), (ٌ).

Okunuşu	İki Ötreli Harf	Okunuşu	İki Ötreli Harf	Okunuşu	İki Ötreli Harf	Okunuşu	İki Ötreli Harf
Kün	كٌ	Dun	ضٌ	Dün	دٌ	Ün	ءٌ أٌ
Lün	لٌ	Tun	طٌ	Zün	ذٌ	Bün	بٌ
Mün	مٌ	Zun	ظٌ	Run	رٌ	Tün	تٌ
Nün	نٌ	'Un	عٌ	Zün	زٌ	Sün	ثٌ
Vün	وٌ	Ğun	غٌ	Sün	سٌ	Cün	جٌ
Hün	هٌ ـهٌ	Fün	فٌ	Şün	شٌ	Hun	حٌ
Yün	ىٌ	Kun	قٌ	Sun	صٌ	Hun	خٌ

وَسَلَامٌ	وَرَسُولٌ	وَسَعِيدٌ	صِرٌّ
Veselâmün	Verasûlün	Vese'îdün	Sırrun

1a. طَائِفٌ	1b. صَلَوَاتٌ	1c. دَرَجَاتٌ	1d. وَأَذَانٌ
2a. لَشَدِيدٌ	2b. لَغَفُورٌ	2c. وَفَرِيقٌ	2d. وَشَهِيدٌ
3a. لَسَمِيعٌ	3b. وَمَتَاعٌ	3c. وَنُحَاسٌ	3d. وَنَخِيلٌ

İki Ötre Okunuş Anahtarı

1a. Tâifün	1b. Salevâtün	1c. Deracâtün	1d. Veezânün
2a. Leşedîdün	2b. Leğafûrun	2c. Veferîkun	2d. Veşehîdün
3a. Lesemî'un	3b. Vemetâ'un	3c. Venuhâsün	3d. Venahîlün

4. Bölüm ELİF-LÂM

Lâm (ل) harfinin elif veya hemze (ء ا) ile bitişme durumuna, lâmelif (لا) denildiğini daha önce görmüştük. Bir de bu durumun tersi olarak, sadece kelime başlarında, elif'in önce, lâm'ın sonra gelmesi durumu vardır. Elif-lâm takısı (ال) da denilen bu birlikteliğin okunma şekilleri şöyledir: Bir önceki kelimeden geçiş yaparken elif-lâm takısındaki elif okunmaz. Elif-lâm takısı, aşağıdaki 14 harften önce gelirse, lâm cezimli olarak okunur. Tecviddc buna izhâri kameriyye denir.

(ء ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و ه ى)

Bu harflerin hepsini şu cümlede görebiliriz: (اَبْغِ حَجَّكَ وَخَفْ عَقِيمَهُ)

عَالِمُ الْغَيْبِ	ذَاتِ الْبُرُوجِ	وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ	وَالْقَمَرِ
'Âlimül gaybi	Zâtil bürûci	Vetilkel emsâlü	Vel kameri

Elif-Lâm takısı, diğer 14 harften önce gelirse, Lâm okunmaz. Bitiştiği bu harfler şeddeli okunur. Tecvid'de buna İdgâmi Şemsiyye denir. (ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن)

وَالسَّلَامُ	وَالذَّارِيَاتِ	اٰمَنَ الرَّسُولُ	وَالشَّمْسِ
Vesselâmü	Vezzâriyâti	Âmenerrasûlü	Veşşemsi

4. Bölüm Okunmayan Elif (Vasıl Hemzesi)

Başında bulunduğu kelimenin öncesine, herhangi bir harf veya kelime gelmesiyle arada kalan ve harekesi düşerek okunmayan hemzedir. Harekesiz elif (ا) şeklinde yazılır. Bazen üzerine, okunmadığını gösteren küçük bir vasıl (ٱ) işareti konduğu da olur. Böyle bir bitişme olmaksızın kelime başında bulunduğunda, harekesi yazılır ve okunur. Her elif-lâm takısı (ال) 'nın elifi de böyledir.

وَادْخُلِى	وَالَّذِى	اَلنَّجْمُ
Vedhulî	Vellezî	Ennecmü
إِذِ انْبَعَثَ	مَا الْقَارِعَةُ	اَلْقَارِعَةُ
İzinbe'ase	Melkâri'atü	Elkâri'atü
وَاسْتَغْفِرْهُ	بِالتَّقْوٰى	اِرْجِعِى
Vestagfirhü	Bittakvâ	İrci'î

4. Bölüm — Kapalı "TE"

Bazı durumlarda te (ت) harfi, kelime sonunda kapalı olur. Bitişik (ـة) ve ayrı (ة) olarak yazılır. Geçildiğinde harekesiyle, durulduğunda ise cezimli he (ـهْ) gibi okunur. Örneklerle uygulamayı görelim.

Geçildiğinde	Durulduğunda	Geçildiğinde	Durulduğunda
هُمَزَةٍ	هُمَزَهْ	رَقَبَةٍ	رَقَبَهْ
Hümezetin	Hümezeh	Rakabetin	Rakabeh
مُطَهَّرَةً	مُطَهَّرَهْ	مَتْرَبَةٍ	مَتْرَبَهْ
Mütahheratin	Mütahherah	Metrabetin	Metrabeh
مُؤْصَدَةٌ	مُؤْصَدَهْ	خَاطِئَةٍ	خَاطِئَهْ
Mü'sadetün	Mü'sadeh	Hâtıetin	Hâtıeh
بِحِجَارَةٍ	بِحِجَارَهْ	اَلْقَارِعَةُ	اَلْقَارِعَهْ
Bihıcâratin	Bihıcârah	El kâri'atü	El kâri'ah

Allâh (Celle celâlühû) lafzındaki lâm harfinin okunuşu, Kur'ân-ı Kerîm'i okuma öğreniminde Lâfzatullah başlığı altında ele alınır.

Lâfzatullah'ın lâmı, öncesi üstünlü veya ötre harekeli olursa kalın, esre harekeli olursa ince okunur.

Not: Kalın okunan örneklerde, Lâfzatullah'daki çekme işareti kaldırılmış ve öncesindeki e sesli harfi, a olarak yazılmıştır.

Kalın Okunan Örnekler:		İnce Okunan Örnekler:	
وَاللّٰهِ	عِنْدَ اللّٰهِ	فِى اللّٰهِ	لِلّٰهِ
Vallâhi	'Indallâhi	Fillêhi	Lillêhi
وَاسْأَلُوا اللّٰهَ	أَنَّ اللّٰهَ	فَبِإِذْنِ اللّٰهِ	سَبِيلِ اللّٰهِ
Ves'elullâhe	Ennallâhe	Febiiznillêhi	Sebîlillêhi

5.Bölüm Karma Okuma-1

1a.	هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ	1b.	لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ
2a.	وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا	2b.	مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ
3a.	مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ	3b.	وَخَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ
4a.	قَالَ يَا قَوْمِ	4b.	لَا أَسْأَلُكُمْ أَجْرًا
5a.	غَفَرَ لِي رَبِّي	5b.	وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ
6a.	وَنُفِخَ فِي الصُّورِ	6b.	يَا بَنِي اٰدَمَ
7a.	بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ	7b.	فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ
8a.	مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ	8b.	وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ
9a.	لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ	9b.	عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
10a.	لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰى	10b.	وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
11a.	رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا	11b.	وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

5.Bölüm **Karma Okuma-2**

1a.	وَالْاٰخِرَةُ خَيْرٌ وَاَبْقٰى	1b.	فِى جَنَّةٍ عَالِيَةٍ
2a.	وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ	2b.	اَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ
3a.	يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ	3b.	وَالنَّهَارِ اِذَا جَلّٰيهَا
4a.	يُؤْتِى مَالَهُ يَتَزَكّٰى	4b.	اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا
5a.	عَلَّمَ الْاِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ	5b.	فَاقْرَؤُا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْاٰنِ
6a.	فَيَقُولُ هَاؤُمُ اقْرَؤُا كِتَابِيَهْ	6b.	وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ
7a.	اَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَ	7b.	وَاَنْ اَتْلُوَ الْقُرْاٰنَ
8a.	وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ	8b.	وَمَا تَوْفِيقِى اِلَّا بِاللّٰهِ
9a.	ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ عَلَيْنَا	9b.	اِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللّٰهِ
10a.	عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ اُنِيبُ	10b.	سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنْسٰى
11a.	هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّى	11b.	رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ

5. Bölüm Okunuş Anahtarı

Karma Okuma-1

1a. Hüvel Hayyül Kayyûmü
2a. Velê yeûdühû hıfzuhümê
3a. Menittebe'azzikra
4a. Kâle yê kavmi
5a. Ğafera lî Rabbî
6a. Venüfiha fissûri
7a. Bimê kênû yeksibûne
8a. Mineşşeceril ahdari
9a. Lê ilêhe illê Hüve
10a. Lehül esmêül hüsnê
11a. Rabbenê lê tüêhıznê

1b. Lê te'huzühû sinetün velê nevmün
2b. Min beyni eydîhim
3b. Vehaşiyerrahmêne bil ğaybi
4b. Lê es'elüküm ecran
5b. Vece'alenî minel mükramîne
6b. Yê benî Êdeme
7b. Felê yahzünke kavlühüm
8b. Vehüvel Hallâkul 'Alîmü
9b. 'Âlimül ğaybi veşşehêdeti
10b. Vehüvel 'Azîzül Hakîmü
11b. Vehüve 'alê külli şey'in Kadîrun

Karma Okuma-2

1a. Vel êhıratü hayrun ve ebkâ
2a. Vevêlidin vemê velede
3a. Yetîmen zê makrabetin
4a. Yü'tî mêlehû yetezekkê
5a. 'Allemel insêne mê lem ya'lem
6a. Feyekûlü hêümukraû kitêbiyeh
7a. Efelê yetedebberûnel Kur'êne
8a. Vemê künte tetlû min kablihî min kitêbin
9a. Zêlike min fadlillâhi 'aleynê
10a. 'Aleyhi tevekkeltü veileyhi ünîbü
11a. Hêzê min fadli Rabbî

1b. Fî cennetin 'âliyetin
2b. Elem nec'al lehû 'ayneyni
3b. Vennehêri izê celêhê
4b. İnne me'al 'usri yüsran
5b. Fakraû mê teyessera minel Kur'êni
6b. Veümirtü en ekûne minel müslimîne
7b. Veen etlüvel Kur'êne
8b. Vemê tevfîkî illê billêhi
9b. İnnellezîne yetlûne Kitêballâhi
10b. Senukriüke felê tensê.
11b. Radıyallâhü 'anhüm veradû 'anhü

اَلْإِسْلَامُ

Okunuşu	El İslêmü
Anlamı	İslâm

لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ

Okunuşu	Lê ilêhe illallâhu Muhammedün Rasûlüllâhi
Anlamı	Allah'tan başka ilâh yoktur, Muhammed (Sallallâhü 'aleyhi vesellem) O'nun elçisidir. (Kelime-i Şehâdet)

6. Bölüm Tecvid

Kur'ân-ı Kerîm'in okunuşunda takip edilen usul ve ölçüler, bizzat Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (Sallallâhu 'aleyhi vesellem) tarafından âyetlerin kendisine indirildiği şekliyle tespit edilmiş olup günümüze kadar aynı şekilde aktarılmıştır.

Bu usul ve ölçüler, daha sonra âlimler tarafından derlenmiş, kıraat ve tecvid kuralları olarak sistemleştirilmiştir. Günümüzde, bizler de dahil olmak üzere, Müslümanların büyük çoğunluğu, Kur'ân-ı Kerîm'i, Hafs'ın İmam Asım'dan naklettiği sistem ve ölçülerle okumaktadır.

Kur'ân-ı Kerîm birtakım harflerinin aslına uygun okunuşları ve okuma esnasında uyulması gereken usul ve ölçüleri tecvid ilmi, belli başlıklar altında inceler. Burada, özet hâlinde bu kurallardan bahsedeceğiz.

Tecvid kuralları sadece Kur'ânı Kerîm okurken uygulanır. Diğer Arapça metinler için böyle bir gereklilik yoktur.

Kalın ve İnce Harf Uygulamaları

28 Kur'ân harfini tanırken, 7 'sinin kalın ve geriye kalan 21 'inin de ince olarak kabul edildiğini görmüştük. Burada ise, uygulama ile ilgili olarak, kalın harfler için kullanılan isti'lâ ve ince harfler için kullanılan istifâl sıfatlarının rollerine işaret edeceğiz.

İstifâl harfleri: 28 harften geriye kalan diğer harfler. (Ra (ر) ve lâm (ل) harflerinin kalın okunduğu özel durumlar hariç.)

Mahrecinden (çıkış yerinden) sağlıklı olarak çıkarılan harf, bu sıfatları da kazandırılarak ağızdan çıkarsa, ancak o zaman gerçek kalınlığı veya inceliği ile ifade edilmiş olabilir. Uzman bir kişi denetiminde pratik yapma ihtiyacı, bu konuda daha da öne çıkmaktadır. Uygulamanın, yazılı olarak sadece tarifini yapabildiğimizden, seslendirme desteği almayı ihmal etmeyiniz.

Harflerin her türlü hareke ve sükûn durumlarında, isti'lâ ve istifâl sıfatlarını göstermek gerekmektedir. Ancak, bu farkın daha kolay kavranabilmesi için, her harfin önüne elif getirerek yapacağımız bir uygulama ile yetineceğiz.

İsti'lâ yukarı kaldırmak, yükseltmek demektir. Kalın harflerde, üst çenenin de açılmasıyla, dil yukarı doğru kaldırılır ve ses, ağzı doldurarak yukarı yönelir.

6. Bölüm Tecvid

Kalın harflerde isti'lâ uygulaması:

ظا قا طا غا ضا صا خا

İstifâl ise, aşağı indirmek, alçaltmak demektir. İnce harflerde, üst çene sabit kalırken, sadece alt çene aşağı doğru açılır ve dil alt damağa yakınlaştırılarak, ses aşağı yönelir.

İnce harflerde istifâl uygulaması:

سَا زَا ذَا دَا حَا جَا ثَا تَا بَا ءَا

يَا هَا وَا نَا مَا لَا كَا فَا عَا شَا

MED (Uzatma)

Med Harfleri: Harekesiz (ا) (و) ve (ى) med harfleridir. Med harfleri, önceki harfin harekesini bir elif miktarı uzatır. Bu konuyu örnekleriyle daha önce görmüştük.

Med Sebepleri: Bazı durumlar vardır ki daha fazla uzatmayı gerektirir. Buna kısaca sebebi med (uzatma sebebi) denir. Sebebi med iki tanedir.

1. Hemze

2. Sükûn

MED ÖLÇÜLERİ

Sebebi med bulunmaksızın, sadece med harfinin olduğu durumlarda, uzatma ölçüsü sabittir ve kullanılan en yaygın birim, 1 elif miktarıdır. Bu miktarın zaman değeri olarak karşılığı ise, iki harekenin tam manasıyla telâffuzunda geçen süredir. Yani iki hareke = 1 elif miktarıdır. İleride gunne süresi olarak da kullanacağımız bu ölçü, ortalama olarak 1 saniyeye yaklaşık bir zamandır.

Aslî med ölçüsü olarak kabul gören 1 elif miktarı, kasır mertebesinin ölçüsüdür. En kısa med mertebesi olarak kullanılan kasır, bu anlamda hiç uzatmamak değil, aksine 1 elif miktarı uzatmak demektir.

Med harflerinden sonra, hemze veya sükûn gelmesi sebebiyle daha fazla uzatmayı gerektiren ve genel olarak **fer'î medler** dediğimiz med çeşitlerinde kullanılan ölçülerin yorumlanması da şu şekildedir:

6. Bölüm Tecvid

Tecvid ilmiyle meşgul olan âlimlerin bir kısmı, kasır üzerine ilâve edilen her elif miktarını yine 2 hareke ile ifade ederken, bir kısmı da hareke ölçüsünü kullanmayıp, onun yerine hareke değerindeki her kademeyi, elif olarak ifade etmeyi tercih etmişlerdir. Bizde de, bilinen yaygın uygulama bu şekildedir. Değişen şey, sadece, hareke yerine elif teriminin kullanılması olmuş fakat zaman değeri değişmemiştir. Buna göre kullandığımız med mertebeleri ve ölçüleri şöyledir:

Kasır : 1 elif = 2 hareke (Yaklaşık 1 saniye)
2 elif 3 hareke
Tevassut: 3 elif = 4 hareke (Yaklaşık 2 saniye)
4 elif 5 hareke
Tul : 5 elif = 6 hareke (Yaklaşık 3 saniye)

MED ÇEŞİTLERİ

- Med harfinden sonra hemze veya sükûn gelmezse, med harfinin tabiatı gereği 1 elif miktarı uzatıldığını ve buna asli med dendiğini gördük. Bir diğer adı da meddi tabiîdir. (نُوحِيهَا) örneğinde her üç harfin de arka arkaya, üç meddi tabiîyi gerçek-leştirdiğini görüyoruz.

Med'leri uzatma sebebine göre iki grupta toplayabiliriz:

1. Uzatma sebebi hemze olan med'ler.
2. Uzatma sebebi sükûn olan med'ler.

1. Uzatma Sebebi Hemze Olan Med'ler:

a. Meddi Muttasıl: Bitişik med demektir. Med harfi ile hemze aynı kelimede yan yana olursa meddi muttasıl olur: (الْمَلَٰٓئِكَةُ – جِيٓءَ – سُوٓءٍ) gibi. Meddi muttasılı kasırla okumak caiz değildir. 4 elif miktarı uzatılır.

b. Meddi Munfasıl: Ayrı med demektir. Med harfi ile hemze ayrı ayrı kelimelerde yan yana olursa meddi munfasıl olur. (بِمَآ أُنزِلَ – قَالُوٓا آمَنَّا – إِنِّيٓ أَخَافُ) gibi.

Kasırla okumak caiz olmakla birlikte beraberinde dikkat edilmesi gereken bazı ek bilgiler gereklidir. Bunlar detay bilgiler olduğu için buraya almıyoruz. Meddi munfasılı, 4 elif miktarı uzatarak okumayı tercih edelim.

6. Bölüm Tecvid

- Hemze, harekeli elif (أ) veya (ء) şeklinde yazılabilir. Daha önce, "Harflerin Bitişmesi" konusunda elifin bütün yazılış şekillerini görmüştük.

- Arapça bilmeyenlerin bitişik ve ayrı kelimeleri tanımasında zorluk olabilir. Bu sebeple meddi muttasıl ile meddi munfasılı birbirinden ayırt edebilmek için, ülkemizde yaygın olan Kur'ân nüshalarında görülen ve pratikte kolaylık sağlayacak şu hususa dikkat edilebilir:

- Harfi medden sonra gelen hemze (ء) şeklinde yazılmışsa meddi muttasıl, (أ) şeklinde yazılmışsa, meddi munfasıldır.

2. Uzatma Sebebi Sükûn Olan Med'ler:

- Bir harfte, cezim veya şeddenin bulunması, onun sükûn işareti taşıdığını gösterir. İlki cezimli, ikincisi harekeli aynı iki harf, birlikte tek harf olarak şedde ile gösterildiğinden, o da sükûn işareti olarak kabul edilir: (لِ ا لْ ← لِّ)

Bir kelime sonunda sükûn ya lâzımî olur ya da arızî olur. Lâzımî olması demek geçildiğinde ve durulduğunda değişmeyen, sabit kalan sükûn demektir. Bu yüzden en kuvvetli med sebebidir.

Arızî sukûn ise; geçiş hâlinde yokken, durulduğunda, vakıf gereği ortaya çıkan sükûndur.

a. Meddi Lâzım: Med harflerinden sonra sebebi med olarak sükûnu lâzım gelirse meddi lâzım olur.

Meddi lâzımın, kelimede veya harfte oluşmasına ve taşıdığı sükûn işaretine göre çeşitli tanımlamalar yapılır. Buna göre;

1. Meddi lâzım kelimede olur ve sükûn işareti şedde olursa, meddi lâzım kelimei musakkale olur. Bunun anlamı "kelimede şeddeli meddi lâzım" demektir: (وَلَا الضَّآلِّينَ) gibi.

2. Meddi lâzım kelimede olur ve sükûn işareti cezim olursa, meddi lâzım kelimei muhaffefe olur. Bunun anlamı "kelimede cezimli meddi lâzım" demektir: (آلْـٰٔنَ) gibi.

3. Kur'ân-ı Kerîm'de bazı sûre başlarında, okunuş yönüyle özel harfler bulunmaktadır. "*Mukatta'a Harfleri*" de denilen bu harflerin orijinal adlarını bilmek, sağlıklı bir okuyuş için gereklidir: (الٓمٓ *Elif Lâm Mîm*) Görüldüğü gibi, (أَلِفْ لَامّٓمِيمْ) şeklinde okurken, lâm harfinin ortasındaki uzatma harfi olan elif ve lâm ile mîm harfi arasında, bitişmeden dolayı ortaya çıkan şedde, telâffuzda belirgindir. İşte, meddi lâzımın harfte şedde ile oluşmasından dolayı, meddi lâzım harfi musakkale denmiştir.